

ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Лубенець Є.О., Бабкова Н.В., Угольнікова Н.С.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Сучасність характеризується інтенсивним розвитком інформаційних технологій та формуванням інформаційного суспільства. Формування інформаційного суспільства в Україні – важлива умова євроінтеграційних процесів та передумова її розвитку як сучасної держави. Один із авторів концепції інформаційного суспільства Т. Стоуньєр назвав три основні способи, за допомогою яких держава може збільшити своє національне багатство: постійне накопичення капіталу, військові захоплення, територіальні прирости, особливо виділив ще один інструмент – використання нових технологій, що переводять нересурси в ресурси. Саме цей спосіб став основним при створенні нових багатств постіндустріальної економіки. На відміну від споживання матеріалів або енергії, що ведуть до збільшення ентропії в суспільстві, використання інформації дає безліч позитивних ефектів: збільшує знання людини, підвищує організованість у навколишньому світі, знижує невизначеність процесів, що відбуваються.

Знаходячись в стані фактичної війни, на громадян України можуть здійснюватися кібератаки, поширюватися фейки та дезінформація з метою деморалізації суспільства. Спираючись на міжнародні стандарти розвитку інформаційного суспільства можна виокремити два основних напрями, на яких має будуватися інформаційне суспільство в сучасній Україні – забезпечення прав і свобод людини й забезпечення інформаційної безпеки – стану соціуму, при якому забезпечено надійний і всебічний захист особистості, суспільства та держави від впливу на них особливого виду загроз, що виступають у формі організованих інформаційних потоків та спрямованих на деформацію суспільної та індивідуальної свідомості.

Основним викликом забезпечення умов для побудови інформаційного суспільства є можливий конфлікт між державою і суспільством, який в юридичній літературі визначено формулою «інформаційна свобода – інформаційна безпека». Водночас необхідність забезпечення «інформаційної безпеки» з боку держави обумовлена як інтересами держави (з метою протистояння «інформаційній зброї» та ведення «інформаційної війни»), так і інтересами людини для забезпечення її прав (зокрема, на повагу її честі, гідності, ділової репутації тощо).

Отже, актуальними проблемами розвитку інформаційного суспільства в Україні є забезпечення «інформаційної безпеки», а також ведення «інформаційної війни» при цьому не порушуючи «інформаційної свободи».